

Federatienieuws

VOORZITTERSCOLUMN

Het zuur en het zoet

Net als mijn collega Gertjan Beens van de NVAB lees ik graag de columns van Frank Kalshoven in de Volkskrant. Eind vorig jaar schreef Kalshoven over het feit dat wachtrijen in de publieke sector vanzelfsprekend zijn omdat prijsaanpassingen niet kunnen en capaciteitsaanpassingen lang duren. Hij noemde het voor mij meest aansprekende voorbeeld: de wachtrij voor arbeidsongeschiktheidsbeoordelingen. Dit relateert wel het een en ander. Is daarmee de kous af? Nee, zeker niet wat mij betreft. Eerst het zuur dan het zoet.

Het zuur: doordat de Tweede Kamer in toenemende mate (laatstelijk op 6 januari) aan de minister vraagt hoe deze wachtrij is op te lossen wordt de druk vervolgens afgewenteld op verzekeringsartsen, die tot nu toe nauwelijks zijn betrokken bij oplossingen. Zuur is ook dat het Capaciteitsorgaan al vele jaren waarschuwt voor deze situatie, zoals ik begin 2019 nog betoogde en waarover ik dreigde de degens te kruisen met minister Koolmees aan tafel bij Jinek. En zuur is het zeker als dit probleem dreigt te worden opgelost door anderen dan geneeskundig specialisten (vierjarige opleiding). Je laat een hersenoperatie toch ook niet uitvoeren door basisartsen zoals ik in 2016 al stelde? Een uitgebreidere waarschuwing om ons niet te vervangen volgde nogmaals in Trouw afgelopen zomer. Om een indruk te krijgen van de complexiteit en het belang van ons vak voor de burger raad ik de minister aan de recente themabijlage te lezen bij dit blad die de NVVG en de NVAB samen hebben uitgebracht. Of, als hij het wat luchtiger en korter wil, de katern 'carrière' in de NRC van vorige

maand waarin (verzekerings)artsen worden geïnterviewd.

Maar dan nu het zoet. Voor de zomer had de NVVG, wederom samen met de NVAB, een goed gesprek met minister Koolmees, die graag wil dat wij meedenken over een oplossing. En, oorzakelijk of niet, na de vorige column in oktober 2018 waarin wij vroegen om een vervolg, raakten zaken in een stroomversnelling. Wij krijgen inmiddels bij Sociale Zaken en Werkgelegenheid de mogelijkheid om mee te praten over een oplossing, waarbij het vak als verzekeringsarts overeind blijft ten behoeve van werkenden die arbeidsongeschikt dreigen te raken. Wij hebben daartoe ook ons standpunt over taakdelegatie aangescherpt. De wetenschappelijke vereniging bepaalt immers de eisen die men aan taakdelegatie dient te stellen. Bij dit alles is het wel essentieel dat wij extra input krijgen vanuit onze achterban die grotendeels geworteld is in deze uitvoeringspraktijk en die we daarom de komende maanden nog nadrukkelijker gaan betrekken.

Uiteraard zijn er risico's als je je committeert aan een mogelijke oplossing. Daarom zal ik op gezette tijden toch maar luis in de pels blijven en proberen iedereen scherp te houden opdat het echt over de inhoud gaat die arbeidsongeschikten raakt en waar nu eenmaal hoogopgeleide professionals zoals verzekeringsartsen nodig zijn om hen voldoende recht te doen en tevens te beschermen tegen de overheid.

En o ja, nog de beste wensen allemaal.

Je laat een hersenoperatie toch ook niet uitvoeren door basisartsen

Rob Kok
voorzitter NVVG

Praktijkdilemma

Veelgestelde vragen aan de KNMG Artseninfolijn

Verzoek tot overdracht dossier van kind aan nieuwe arts na echtscheiding

Hoe ga ik om met een verzoek om het dossier van een kind, wiens ouders gescheiden zijn, over te dragen aan een nieuwe huisarts?

SITUATIE

Een gezin is al jaren patiënt in mijn huisartsenpraktijk. Recentelijk zijn de ouders gescheiden. Ze hebben gezamenlijk het gezag over hun kinderen van 11 en 8 jaar. De moeder is met de kinderen verhuisd en vraagt me om de dossiers van haar en de kinderen over te dragen aan een huisarts in hun nieuwe woonplaats. De vader geeft echter geen toestemming om de kinderen te laten overschrijven en hun dossiers naar de nieuwe huisarts op te sturen. Het jongste kind heeft ernstige allergieën. Ik vind het voor de zorg aan het kind belangrijk dat een nieuwe huisarts dit weet. Mag ik de dossiers toesturen aan mijn collega?

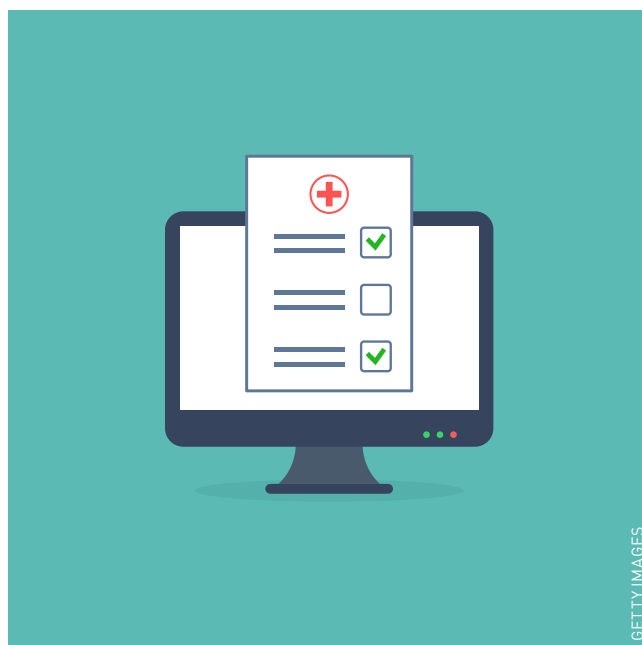
ADVIES

De ouders hebben gezamenlijk gezag. Daarom moeten beide ouders toestemming geven om de kinderen over te schrijven naar een nieuwe huisarts en om hun dossiers over te dragen. Nu de vader toestemming weigert, ontstaat een patstelling. De kinderen hebben in hun nieuwe woonplaats wel huisartsenzorg nodig. Als de vader blijft weigeren, kunt u kiezen voor een pragmatische oplossing. U stuurt dan een kopie van het dossier van het jongste kind (met ernstige allergieën) naar de nieuwe huisarts, op grond van 'goed hulpverlenerschap'. U informeert beide ouders hierover. Het originele dossier houdt u zelf.

TOELICHTING

Hoofdregeel

Bij gezamenlijk gezag zijn beide ouders wettelijke vertegenwoordigers van het kind. Omdat de kinderen jonger zijn dan 12 jaar, heeft de arts toestemming van beide ouders nodig om

de kinderen over te schrijven naar een nieuwe arts en daarbij hun medisch dossier over te dragen.

Uitzondering

De wet biedt de arts de ruimte om toch te handelen als één van de ouders toestemming weigert, namelijk als de arts door niet te handelen niet de zorg van een goed hulpverlener betracht.¹

De arts kan zich beroepen op goed hulpverlenerschap:

- als hij als hulpverlener in het belang van het kind wel móet handelen; en
- als de motieven van de ouder om toestemming te weigeren, evident niet zijn ingegeven door het belang van het kind, maar door zijn eigen subjectieve mening of belangen; en
- als het gaat om een ingrijpende behandeling, waarbij het vanuit het medisch belang van het kind niet verantwoord is om bijvoorbeeld vervangende toestemming van een rechter af te wachten.

TOEPASSING OP DIT PRAKTIJKDILEMMA

De daadwerkelijke overschrijving naar de nieuwe huisarts lijkt niet zo spoedeisend dat de arts niet kan wachten tot een rechter hiervoor vervangende toestemming geeft. Toch is het belangrijk dat de kinderen op korte termijn goede huisartsenzorg krijgen in hun nieuwe woonplaats en dat hun nieuwe huisarts toegang heeft tot hun medische gegevens. Dit geldt zeker gezien de medische toestand van de jongste.

Als de huisarts – ook na een klemmend beroep op de weigerende ouder – niet van beide ouders toestemming krijgt voor de inschrijving bij een nieuwe huisarts, ontstaat een patstelling. De arts kan dan een pragmatische oplossing kiezen en beide ouders laten weten dat hij een afschrift van in ieder geval het dossier van het jongste kind overdraagt aan de nieuwe huisarts, maar zelf het origineel houdt.² Zo stelt hij het belang van de kinderen bij goede zorg voorop. De arts moet wel rekening houden met de bevoegdheden van de gezagdragende ouder die de toestemming weigert. Dit kan door:

- deze te informeren over de pragmatische oplossing; en
- daarbij door te geven bij welke nieuwe huisarts de ouder terecht kan met vragen over de zorg van zijn kinderen.

Wordt de patstelling hierdoor niet doorbroken? Dan kan de ouder die wel toestemming geeft, bij de rechtbank eventueel een procedure starten voor vervangende toestemming om de kinderen daadwerkelijk te laten overschrijven naar de nieuwe huisarts.

MEER INFORMATIE

Achtergrondinformatie bij dit praktijkdilemma vindt u in paragraaf 3.2 'Gezag na echtscheiding' en 4.5 'Weigerende ouder(s)' in de KNMG-wegwijzer toestemming en informatie bij behandeling van minderjarigen. knmg.nl

De voetnoten vindt u onder dit artikel op medischcontact.nl

Vraag? KNMG Artseninfolijn

Bent u arts en lid van een van de federatiepartners van de KNMG, dan kunt u met vragen op ethisch en gezondheidsrechtelijk (juridisch) terrein kosteloos advies krijgen van de KNMG Artseninfolijn: van maandag t/m vrijdag tussen 9.30 en 16.00 uur telefonisch bereikbaar via 088 440 4242. Alle praktijkdilemma's vindt u op knmg.nl/praktijkdilemma.

COLLEGE
GENEESKUNDIGE
SPECIALISMEN

Wijzigingsbesluit profielbesluiten van het CGS vastgesteld

Het College Geneeskundige Specialismen (CGS) heeft in zijn vergadering van 11 december 2019 het besluit vastgesteld dat de volgende besluiten wijzigt:

- Kaderbesluit profielen;
- Besluit buitenslands gediplomeerde profielartsen;
- Besluit cosmetische geneeskunde;
- Besluit verslavingsgeneeskunde;
- Besluit spoedeisende hulp;
- Besluit ziekenhuisgeneeskunde;
- Besluit profielen maatschappij en gezondheid;
- Besluit donorgeneeskunde.

De wijzigingen betreffen voornamelijk technische aanpassingen, zodat deze aansluiten bij het nieuwe kaderbesluit CGS dat 1 januari 2020 in werking treedt. Daarnaast wordt het besluit buitenslands gediplomeerde profielartsen integraal opgenomen in het kaderbesluit profielartsen. Hierdoor is er voor de profielen één algemeen overkoepelend kaderbesluit dat met name het kaderbesluit CGS en het besluit buitenslands gediplomeerden (voor specialisten) van overeenkomstige toepassing verklaart.

Het wijzigingsbesluit treedt in werking op de dag na publicatie van dit bericht in Medisch Contact. Deze wijzigingen gelden met terugwerkende kracht per 1 januari 2020. De gewijzigde besluiten zijn te vinden op de website van de KNMG op de pagina over regelgeving van het CGS (knmg.nl/opleiding-herregistratie-carriere/cgs/regelgeving.htm).

Vragen hierover kunnen worden gericht aan de secretaris CGS via cgs@fed.knmg.nl of 088 440 4350.

Capaciteitsorgaan adviseert meer plekken huisartsenopleiding

In een advies aan de minister van VWS heeft het Capaciteitsorgaan geadviseerd om het aantal opleidingsplekken voor huisartsen te verhogen. De Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV) pleit er, vanwege de toenemende huisartsentekorten, al langer voor om meer huisartsen te gaan opleiden. De LHV hoopt dat de minister het advies overneemt.

Het Capaciteitsorgaan adviseert een jaarlijkse instroom per 2021 van minimaal 822 en maximaal 935 aiossen. Alle ontwikkelingen meewegend spreekt het Capaciteitsorgaan een voorkeur uit voor een jaarlijkse instroom van 879 aiossen bij de opleiding huisartsgeneeskunde.

Het advies voor het aantal opleidingsplekken tot huisarts is fors hoger dan het vorige advies van het Capaciteitsorgaan uit 2016 (630). De afgelopen jaren besloot VWS al tot meer opleidingsplekken voor huisartsen dan het Capaciteitsorgaan adviseerde (namelijk 750). Daarmee werd de – achteraf gezien – te lage inschatting al wat gecompenseerd.

De LHV heeft het Capaciteitsorgaan van de nodige informatie en kennis voorzien, om tot een goede berekening van de benodigde plekken te komen. Het Capaciteitsorgaan concludeert: 'Al met al is in de afgelopen jaren de druk op huisartsen en de vraag naar huisartsenzorg duidelijk toegenomen, meer dan in 2016 is voorzien.'

Het gehele advies vindt u op de website van het Capaciteitsorgaan.

De LHV hoopt dat de minister ertoe zal besluiten het advies van het Capaciteitsorgaan over te nemen. Dit is een van de maatregelen die moet bijdragen aan de aanpak van de huisartsentekorten nu en in de nabije toekomst. Daarnaast is het cruciaal om de werkdruk van huisartsen te verlagen en betere ondersteuning te bieden in de praktijk. Om het huisartsenvak aantrekkelijk te houden en huisartsenzorg voor iedereen in Nederland toegankelijk te houden.

MIDDELEN- GEBRUIK EN VERSLAVING: WAAR LIGT DE GRENS?

OOK COPING HEEFT EEN KEUZEMENU

– ABS-artsen

Werk aan uw carrière!

Volg trainingen en workshops van KNMG Arts & Carrière

Kijk voor het uitgebreide aanbod van trainingen en workshops op knmg.nl/artsencarriere.

GETTY IMAGES

■ Training voor basisartsen, aiossen en medisch specialisten Time- en stressmanagement (1,5 dag)

Blijf baas over uw eigen kostbare tijd! Hoe gaat u om met uw beschikbare tijd? In de training Time- en stressmanagement van 1,5 dag leert u de belangrijkste tijdverspillers in én buiten uw werk kennen. Met deze kennis kunt u uw tijd beter plannen en ook uw prioriteiten beter stellen. U gaat daarbij aan de slag met een professionele acteur.

Datum: 3 maart (hele dag) en 7 april (middag)

■ Training voor studenten, basisartsen, aiossen en medisch specialisten

Professioneel presenteren (1 dag)

In deze eendaagse 'stoomcursus' leert u de belangrijkste bouwstenen voor het geven van een krachtige presentatie. U leert snel en doeltreffend een goed verhaal in elkaar zetten en krijgt deze dag persoonlijke en direct toepasbare feedback en tips waardoor uw overdracht sterker wordt. Door de kleine groep van maximaal zes deelnemers is er in een veilige setting veel persoonlijke aandacht en is er voor elke deelnemer ruime mogelijkheid om te oefenen.

Datum: 5 maart of 27 mei

■ Training voor medisch specialisten Management in de zorg (9 dagen)

U leert alle essentiële managementvaardigheden. Als specialist met managementtaken wilt u het maximale uit uw maatschap, praktijk of vakgroep halen. Hiervoor zijn helder communiceren, conflictbeheersing en timemanagement de essentiële ingrediënten. Niet alleen voor uw praktijkvoering, maar ook voor de onderhandelingen met en de beoordelingen door zorgverzekeraars. Na de leergang Management in de zorg stuurt u uw maatschap, praktijk of vakgroep pragmatischer, interactiever en strategischer aan.

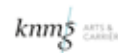
Startdatum: 9 maart
Einddatum: 30 november

■ Training voor basisartsen, aiossen en medisch specialisten Omgaan met agressie (1 dag)

Een patiënt die niet meewerkt tijdens een behandeling. Familie van de patiënt die een ongepaste opmerking maakt. Iemand die luidruchtig en intimiderend stampij maakt. Wanneer is de maat vol? En hoe zit dat in de situatie dat de patiënt er niet op uit is om u dwars te zitten maar niet in staat blijkt om de behandelingsinstructies uit te voeren?

In deze training van een dag gaan we in op vraagstukken die op verschillende momenten en bij verschillende gradaties van ongewenst gedrag spelen. We hebben hierbij aandacht voor zowel communicatieve, praktische als juridische kanten.

Datum 17 maart

KNMG Arts & Carrière

Biedt, in samenwerking met VvAA Opleiding en team-coaching, geaccrediteerde workshops en trainingen voor geneeskundestudenten, basisartsen, aiossen en medisch specialisten. Kijk voor meer informatie, locaties en aanmelding op knmg.nl/artsencarriere.

Belangrijke wijzigingen registratieregels per 1 januari

Medisch specialisten krijgen per 1 januari te maken met een aantal gewijzigde registratieregels. Zo wordt het bijvoorbeeld mogelijk om klinische zorg te registreren die niet in het ziekenhuis, maar bij de patiënt thuis plaatsvindt. Alle wijzigingen zijn opgenomen in de nieuwe Registratiewijzer.

Klinische zorg thuis, bijvoorbeeld het geven van chemotherapie, kan op dit moment door medisch specialisten niet geregistreerd worden en dus ook niet door ziekenhuizen gedeclareerd worden bij de zorgverzekeraar. Door een nieuwe registratieregule van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) is dit per 1 januari wel mogelijk. De NZa schrapt ook een regel. De verplichting van 'fysiek face-to-face contact' aan het begin van een zorgtraject komt te vervallen. Overige regelgeving biedt namelijk voldoende waarborgen dat een fysiek contact tussen patiënt en de zorgverlener gedurende het zorgtraject plaatsvindt.

Parallelliteit

De derde belangrijke wijziging betreft de regels rondom 'parallelliteit'. Vanaf 1 januari kan een medisch specialist zelf de afweging

maken of het openen van een tweede dbc gerechtvaardigd is. Het wordt daardoor eenvoudiger om ook geleverde zorg te registreren als medisch specialisten besluiten om niet te behandelen. Daarnaast kunnen zij makkelijker geleverde zorg aan patiënten van een collega registreren. De Federatie Medisch Specialisten ontwikkelde samen met ziekenhuizen, zorgverzekeraars en de NZa ook een Registratiekaart om de regelgeving zoals die per 2020 geldt in de dagelijkse praktijk beter te kunnen toepassen.

demedischspecialist.nl/registratiewijzer2020

Artsenfederatie KNMG
Koninklijke Nederlandsche
Maatschappij tot bevordering der
Geneeskunst
R.A.C.L. Héman, voorzitter
A. Rühl, algemeen directeur
Mercatorlaan 1200, 3528 BL Utrecht
Postbus 20051, 3502 LB Utrecht
tel. 088 440 4200, info@fed.knmg.nl
knmg.nl

FEDERATIEPARTNERS

Federatie Medisch Specialisten
P.P.G. van Benthem, voorzitter
B.J. Heesen, directeur
tel. 088 505 3434
info@demedischspecialist.nl
demedischspecialist.nl

De Geneeskundestudent
A. Abdelmoumen, voorzitter
tel. 088 440 4216
info@degeneeskundestudent.nl
degeneeskundestudent.nl

KAMG
Koepel Artsen Maatschappij
en Gezondheid
E. Buiting, voorzitter
C.T.J. Derijck, directeur
tel. 030 303 3662
bureau@kamg.nl, kamg.nl

LAD
Landelijke vereniging van
Artsen in Dienstverband
S.J. Booi, voorzitter
C. van den Brekel, directeur
tel. 088 134 4100
bureau@lad.nl, lad.nl

LHV
Landelijke Huisartsen Vereniging
N.A. Kalsbeek, voorzitter
P. van Rooij, algemeen directeur
tel. 085 048 0000
lhv@lhv.nl, lhv.nl

NVAB
Nederlandse Vereniging voor
Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde
J.G.F. Beens, voorzitter
C. van Vliet, directeur
tel. 030 204 0620
kwaliteitsbureau@nvab-online.nl
nvab-online.nl

NVVG
Nederlandse Vereniging voor
Verzekeringsgeneeskunde
R. Kok, voorzitter
M. van Bork, directeur
tel. 030 686 8764
secretariaat@nvvg.nl, nvvg.nl

Verenso
Vereniging van specialisten
ouderengeneeskunde
N.M. Nieuwenhuizen, voorzitter
N. Hauet, directeur
tel. 030 227 1910
info@verenso.nl, verenso.nl

